

Forskrift om rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning – kommentarer til regelverk

Innledning

Krav til rapportering av reinslakt og vilkår for å motta tilskudd til kjønns- og aldersfastsetting fremgår av [forskrift av 21. juni 2011 om rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning](#). Forskriften for søknadsåret 2021/2022 trådte i kraft 1. juli 2021.

Dette rundskrivet (2021-21) erstatter rundskriv 2020-31 og kommenterer reglene i forskrift om rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning. Det er ikke gjort materielle endringer i forskriften for slaktesesongen 2021/2022.

Forskriften som helhet er endret som følge av generelle begrepsendringer på to punkter:

- «*tamreinlag*» er erstattet med «*reinlag*», jf. Forskrift av 22. juni 2021 nr. 2269 om endring i flere forskrifter som følge av navneendring fra tamreinlag til reinlag (i kraft 1. juli 2021)
- «*fylkesmannen*» er erstattet med «*statsforvalteren*», jf. Forskrift av 22. desember 2020 nr. 3044 om endring i flere forskrifter som følge av innføring av kjønnsnøytral tittel på fylkesmannen.

§ 1. Formål

§ 1

Forskriften skal sikre at det foreligger en forvaltningsmessig kontroll av det slakteuttak som kreves for enkelte ordninger over reindriftsavtalen samt oversikt over lagerbeholdning av reinkjøtt. Kontrollen er en del av de oppgaver Landbruksdirektoratet har i henhold til økonomireglementet for staten og skal basere seg på et samarbeid mellom Landbruksdirektoratet og de som slakter rein, og de som videreforedler reinkjøtt.

Kilde: [Forskrift om rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning](#) (Lovdata)

Kommentarer til formål

Formålet i forskriften søkes oppnådd ved å:

- stimulere dem som slakter rein å rapportere reinslakt på en bestemt måte
- belønne dem som oppfyller pliktene med tilskudd per innrapportert slakt.

§ 2. Definisjon

§ 2

Med de som utfører slakting av rein menes offentlig godkjente slakterier.

Med tilsynsveterinær menes veterinær ansatt i Mattilsynet, og utpekt til å forestå kjøttkontroll og tilsyn med virksomheten.

Med bruttopris menes avregningspris inklusive slaktekostnader og frakt, og uten merverdiavgift.

Med nettopris menes avregningspris eksklusive slaktekostnader og frakt, og uten merverdiavgift.

Kilde: [Forskrift om rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning](#) (Lovdata)

Kommentarer til bestemmelsen

Bestemmelsen inneholder definisjoner av enkelte begreper som brukes i forskriften. Det betyr at disse begrepene skal forstås slik det er definert i § 2 i hele forskriften.

§ 3. Tilskudd

§ 3

De som utfører slakting av rein kan søke om tilskudd til å gjennomføre de alders- og kjønnsbestemmelser som kreves, jf. § 5. Det gis tilskudd med 4 kroner per reinsdyr.

Det gis ikke tilskudd for rapportering etter fastsatt frist, jf. § 4.

Søknad skal sendes til Landbruksdirektoratet på særskilt skjema innen utgangen av måneden etter at slakting er gjennomført.

Kilde: [Forskrift om rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning](#) (Lovdata)

Kommentarer til bestemmelsen

Første ledd: Hvem kan søke og hvor mye tilskudd kan de få?

Søker må være et offentlig godkjent slakteri

Rapporteringstilskuddet innvilges til «*de som utfører slakting av rein*». Med dette menes offentlig godkjente slakterier, jf. definisjonen i § 2 første ledd.

Godkjenning av slakteriet utføres av Mattilsynet, som stiller visse krav til slakteriet for å få det godkjent. Før godkjenning fra Mattilsynet foreligger, har slakteriet ikke rett til å søke om tilskudd til kjønns- og aldersfastsetting.

Søker må oppfylle rapporteringsplikten

For å ha rett til tilskudd må det offentlig godkjente slakteriet ha «gjennomført de alders- og kjønnsbestemmelser som kreves». Det betyr at slakteriet må:

- levere korrekt og fullstendig slakterappoort innen rapporteringsfristen
- klassifisere reinen ved optisk lengdemåling.

Kretsen av dem som kan søke om rapporteringstilskuddet er den samme som kretsen av rapporteringspliktige.

Spesielt om leieslakt

I mange tilfeller inngår slakterier, foredlingsbedrifter og reineiere en avtale med et slakteri om utførelse av slakting (såkalt leieslakt). I slike situasjoner kan det derfor oppstå spørsmål om hvem av disse som skal rapportere og som har rett til rapporteringstilskudd.

I tilfeller med leieslakt er kun det slakteriet som både slakter og klassifiserer reinen, som har rett til rapporteringstilskudd.

Tilskuddssatsen

Tilskuddssatsen er 4 kroner per reinsdyr. Med «reinsdyr» menes i denne sammenhengen rein som er innrapportert og klassifisert på korrekt måte.

Andre ledd: Søker må rapportere innen fristen

Et grunnleggende vilkår for å kunne motta rapporteringstilskudd er at reinslakt det søkes tilskudd for, er rapportert innen fristen i § 4. Det betyr at slakteriet har:

- levert korrekt og fullstendig rapport med alle nødvendige opplysninger innen rapporteringsfristen, og
- klassifisert innrapportert slakt ved optisk lengdemåling. Dette følger forutsetningsvis av § 4 første ledd bokstav c om at all slakt som rapporteres, må ha blitt klassifisert ved optisk lengdemåling.

Tredje ledd: Når og hvordan skal søknaden sendes?

Krav om særskilt søknadsskjema

Søknad om tilskudd til kjønns- og aldersfastsetting skal sendes på særskilt skjema som er utarbeidet av Landbruksdirektoratet. Søknadsskjemaet skal lastes ned fra Landbruksdirektoratets nettside og leveres på papir eller e-post.

Hvis søknaden blir levert som fritekst på papir eller e-post, vil det fortsatt kunne innvilges tilskudd, forutsatt at søknaden inneholder alle nødvendige opplysninger.

Søknadsfrist

Fristen for å levere søknad om tilskudd er utgangen av måneden etter at slakting er gjennomført. For eksempel, vil fristen for å levere søknad om tilskudd for rein slaktet i september 2021 være 31. oktober 2021.

Det er søkers ansvar at søknaden er levert i rett tid. For å regnes som levert i rett tid, må søknaden enten:

- være postlagt (stemplet ved et postkontor) senest på dato for søknadsfristen, eller
- være sendt på e-post innen kl. 23:59 på dato for søknadsfristen, eller

- være levert ved Landbruksdirektoratets kontor før åpningstidens slutt på datoen for søknadsfristen.

Det er ikke åpnet for dispensasjon fra søknadsfristen for denne tilskuddsordningen. Det betyr at søknader om tilskudd som er sendt etter søknadsfristen, vil bli avvist uten realitetsbehandling. Dette fremgår av forvaltningsloven § 40 som stenger for å fravike en forskrift uten dispensasjonsbestemmelse.

Spesielt om dispensasjon fra rapporteringsfristen

I enkelte tilfeller får slakterier dispensasjon fra rapporteringsfristen § 4 i perioden september-januar. Bakgrunnen for dispensasjon fra rapporteringsfristen er vanskeligheter med å få identifisert dyrene innen fristen, da reineiere ikke kan møte opp til øremerkekontroll fordi de er opptatt med andre presserende oppgaver. Slakteriet som har fått dispensasjon vil derfor kunne levere slakterapporten senere enn den vanlige søknadsfristen.

Også i slike tilfeller må søknad om tilskudd være levert innen søknadsfristen. Disse hensynene gjelder ikke for søknadsfristen, fordi slakteriet ikke er avhengig av reineiere for å skaffe opplysninger som er nødvendige for tilskuddssøknaden. I tilfeller der det er innvilget dispensasjon fra rapporteringsfristen, vil søknad om tilskudd først bli behandlet etter at slakteriet har levert slakterapport til Landbruksdirektoratet.

§ 4. Plikter

§ 4

De som utfører slakting av rein skal:

- a. Rapportere månedlig til Landbruksdirektoratet om slakting av rein i henhold til § 5, samt rapportere om lagerbeholdning i henhold til § 6, og senest innen utgangen av måneden etter at slakting er gjennomført.
- b. Legge til rette for stikkprøvekontroll av registrerings- og rapporteringsrutiner.
- c. Klassifisere reinen ved optisk lengdemåling.

De som har lagerbeholdning av reinkjøtt skal:

- a. På forespørsel fra Landbruksdirektoratet rapportere om lagerbeholdning i henhold til § 6.
- b. Legge til rette for stikkprøvekontroll av registrerings- og rapporteringsrutiner.

For perioden september – januar kan det ved særlige tilfeller gis dispensasjon fra tidsfristen i bokstav a.

Kilde: [Forskrift om rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning](#) (Lovdata)

Kommentarer til bestemmelsen

Generelt om rapporteringsplikt

Slakterier som omfattes av forskriften har enkelte plikter til rapportering av reinslakt og lagerbeholdning. Disse pliktene må være oppfylt for at slakterier skal ha krav på tilskudd etter forskriften.

Første ledd: Rapportering av reinslakt

Bokstav a: Slakteriet må rapportere slakt månedlig til Landbruksdirektoratet

Etter § 4 første ledd bokstav a plikter slakteriet å rapportere slakt månedlig til Landbruksdirektoratet. Det betyr at slakt skal rapporteres for hver måned der slakting utføres, og at «*samlerapporter*» for hele slaktesesongen levert på slutten av sesongen, ikke vil tilfredsstille kravene til rapportering.

Rapporteringsfristen

Rapporteringsfristen er innen utgangen av måneden etter at slakting er gjennomført. Det betyr for eksempel at slakt utført i september 2021 må være rapportert innen 31. oktober 2021.

Slakterrapporten anses for å være levert hvis den inneholder alle nødvendige opplysninger som er påkrevet i forskriftens § 5, slakteriet har brukt Landbruksdirektoratets rapportmal, og opplysninger i rapporten er korrekte. Kravene til slakterrapportens innhold og filtype er beskrevet i Rapportere reinslakt - rapporteringsveiledning, hvor det også finnes fremgangsmåte for rapportering av reinslakt ved leieslakt.

Spesielt om leieslakt

I tilfeller der et slakteri blir leid inn av andre (reineier, foredlingsbedrift mv) for å utføre slakteoppdraget, må slakterrapporten leveres av slakteriet som fysisk har utført slakting og klassifisering. Det er slakteriets ansvar at slakterrapporten blir sendt til Landbruksdirektoratet i tide, selv i tilfeller der slakterrapporten sendes via reineier/foredlingsbedrift av konkurransemessige grunner.

Bokstav c: Slakteriet må klassifisere reinslakt ved optisk lengdemåling

Fra og med slaktesesongen 2020/2021 er det et krav i forskriften om at all rein blir klassifisert ved optisk lengdemåling. For å kunne få tilskudd etter forskriften, må slakteriet ha klassifisert reinen ved optisk lengdemåling.

Oppfyllelse av kravet til optisk lengdemåling blir sjekket ved risikobasert kontroll. Hvis det ved slik kontroll viser seg at slaktet ikke er klassifisert ved optisk lengdemåling, kan innvilget og utbetalt tilskudd kreves tilbakebetalt, se kommentarer til § 10.

Andre ledd: Rapportering av lagerbeholdning

Opplysninger i rapporten om lagerbeholdning av reinkjøtt brukes av både Markedsutvalget og ved eventuelle beslutninger om å redusere tollsatsen. Slakteriene trenger ikke å rapportere annet enn på forespørsel fra Landbruksdirektoratet, da Markedsutvalget får godt nok beslutningsgrunnlag for utvalget og eventuell tollnedsettelse ved periodevis rapporteringer.

Om tilrettelegging for stikkprøvekontroll

Plikten til å legge til rette for stikkprøvekontroll betyr at den som har plikten må samarbeide med reindriftsmyndighetene om kontroll, blant annet ved å gi myndighetene tilgang til nødvendig informasjon og dokumentasjon.

Tredje ledd: Dispensasjon fra rapporteringsfristen

Dispensasjon etter § 4 tredje ledd er forbeholdt «*særlige tilfeller*». Kjerneområdet for bestemmelsen er tilfeller der gjennomføring av øremerkekontroll og etterfølgende avregning blir forsinket. Høstslaktesesongen er en krevende tidsperiode for mange reineiere, slik at andre presserende oppgaver i driften fører til at de ikke kan delta i øremerkekontrollen innen fristen for rapportering.

Bestemmelsen forutsetter fritt forvaltningsskjønn. Det er slakteriet som må begrunne behovet for dispensasjon og foreslå ny rapporteringsfrist. Som regel blir dispensasjonen innvilget i denne perioden når de ikke er mulig å rekke rapporteringsfristen på grunn av øremerkekontroll. I enkelte tilfeller setter Landbruksdirektoratet den nye fristen kortere enn det slakteriet ønsker, da slakteriets foreslåtte frist anses for lang.

Særlig om behandling av dispensasjonssøknader

Søknad om dispensasjon må sendes til Landbruksdirektoratet innen rapporteringsfristen i § 4 første ledd bokstav a. Hvis søknaden er sendt etter denne fristen, vil den ikke bli realitetsbehandlet, slik at slakteriet vil måtte forholde seg til den ordinære rapporteringsfristen.

Søknad om dispensasjon skal inneholde antall rein søknaden gjelder, begrunnelse for søknaden og ny frist for rapportering. Hvis Landbruksdirektoratet ser at søknaden er mangelfull, for eksempel mangler begrunnelse eller ny frist, skal direktoratet veilede slakteriet om at søknaden må rettes eller utfylles innen en viss frist.

Hvis slakteriet får innvilget dispensasjon, skal søknad om rapporteringstilskudd og frakttilskudd ikke behandles før slakteriet har levert fullstendig slakterapport innen fristen i dispensasjonsvedtaket. Hvis slakteriet ikke leverer slakterapport innen denne fristen, skal begge tilskuddssøknader avslås.

Vedtak om dispensasjon er et enkeltvedtak etter forvaltningslovens regler, som kan påklages til Landbruks- og matdepartementet.

§ 5. Rapportering

§ 5

De som utfører slakting av rein skal føre en slaktejournal. Journalen overføres elektronisk til Landbruksdirektoratet.

Slaktejournalen skal inneholde opplysninger om:

- a. reneiers fødselsnummer,
- b. slakteriets organisasjonsnummer,
- c. slakteritype,
- d. slaktested,
- e. leveringssted,

- f. slaktedato,
- g. avregningsnummer,
- h. slaktenummer,
- i. kaldvekt,
- j. EUROP-klassifisering,
- k. fettgruppe,
- l. kasseringstype,
- m. dyrekode,
- n. rapporteringsperiode,
- o. brutto- og nettoppris eksklusive mva. (pris hel skrott),
- p. sted der levende rein lastes opp for transport til slaktested,
- q. bekreftelse på optisk lengdemåling av det enkelte dyret.

Krav til rapportering av reineierens fødselsnummer gjelder ikke ved slakt av umerket og ufordelt rein.

Landbruksdirektoratet kan i særlige tilfeller fravike kravene til rapportering.

Rapportering etter andre ledd bokstav j og k skal skje i henhold til Klassifiseringshåndboken.

Kilde: [Forskrift om rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning](#) (Lovdata)

Første ledd: Slakteriet plikter å føre slaktejournal

Slaktejournalen skal føres i samsvar med krav til rapportering og klassifisering av reinslakt og overføres til Landbruksdirektoratet ved elektronisk innsending av slakterapporter etter reglene i § 4 første ledd.

Andre ledd: Slaktejournalen må inneholde bestemte opplysninger

I § 5 andre ledd er det listet opp hvilke opplysninger som må være med i slakterapporten for at den skal anses som fullstendig. Listen er uttømmende, og det skal ikke føres andre opplysninger i slakterapporten enn de som er nevnt i § 5.

Bestemmelsen angir at slakteriet må bekrefte optisk lengdemåling i slakterapporten, jf. § 5 andre ledd bokstav q. Per dags dato er dette ikke blitt implementert i rapporteringsmalen. Slakteriet må foreløpig se bort fra denne bestemmelsen.

Veiledning til utfylling av slakterapporten er gitt i kapittel 4 i Rapportere reinslakt - rapporteringsveiledning.

Tredje ledd: Krav om rapportering av reineierens fødselsnummer kan fravikes

Etter § 5 tredje ledd kan krav om rapportering av reineierens fødselsnummer fravikes der reinen som er slaktet verken er merket eller fordelt på eier.

Hvert år blir en del umerket og ufordelt rein fraktet til slakterier. Etter reindriftsloven § 36 andre ledd, jf. § 47 nr. 4 skal utbytte av uidentifisert umerket rein tilfalle reinbeitedistriktets distriktsfond, eventuelt siidaens fond hvis siidatilhørigheten er kjent. Slik rein skal derfor kun registreres og avregnes på reineiere hvis eierforholdet er kjent og

reinen er fordelt før slaktingen starter, for eksempel i slaktegjerdet. Fordeling av rein kan ikke foretas først etter at slaktingen er gjennomført, for eksempel etter fordelingsnøkkel.

Reineiere bør forsøke å identifisere eierskap til alle rein uten øremerke før slaktingen utføres og registrere det, for eksempel ved å klippe eller hårmerke reinen før slakting. Slaktet rein vil bli avregnet på en bestemt reineier, og inntekten fra reinen vil tas med i beregningsgrunnlaget for tilskudd til siidaandeler og reinlag.

Hvis reinen ikke er identifisert før slakt, skal den føres i slakterapporten som «*distriktsdyr*» og merkes med reinbeitedistriktets unike distriktskode. Hvordan dette skal gjøres, er beskrevet i Rapportere reinslakt – rapporteringsveiledning.

Fjerde ledd: Landbruksdirektoratet kan dispensere fra kravene til rapportering

Dispensasjonsadgangen gjelder hele § 5, slik at både krav til føring av slaktejournal og krav til innholdet i slakterapporten kan fravikes. Det er ikke presisert i forskriften hva som regnes for å være et «*særlig tilfelle*», eller hvor høy terskel Landbruksdirektoratet skal ha for å bruke bestemmelsen.

Rapportering av reinslakt er svært viktig for blant annet behandling av melding om reindrift og søknad om tilskudd til siidaandeler og reinlag. Landbruksdirektoratet må derfor vurdere hvor store konsekvenser dispensasjonen vil få for slik behandling. For eksempel, vil det være lettere å dispensere fra kravet om å rapportere fettgruppe (bokstav k) enn nettoppris (bokstav o).

Landbruksdirektoratet må derfor foreta en konkret vurdering av om det er tilstrekkelige grunner til å fravike det konkrete kravet til rapportering. Ved avveining av forskjellige hensyn mot hverandre, bør behovet for innhenting av korrekte opplysninger om reinslakt ha stor vekt.

§ 6. Rapportering lagerbeholdning

§ 6

Landbruksdirektoratet fastsetter krav til rapportering av lagerbeholdning. Slike krav kan blant annet omfatte opplysninger om mengde (kg) og antall av følgende stykningsdeler: skrotter (hele og halve slakt), finnbiff (ferdig vare og råstoff), småkjøtt, biff, steik og annet. Andre oppdelinger kan også bli aktuelt.

De etterspurte opplysningene overføres elektronisk til Landbruksdirektoratet.

Kilde: [Forskrift om rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning](#) (Lovdata)

Første ledd: Landbruksdirektoratet setter krav til rapportering av lagerbeholdning

Rapportering av lagerbeholdning administreres av Landbruksdirektoratet, Avdeling for handel og industri. Kravene til innhold i rapport for lagerbeholdning er beskrevet i § 6 første ledd.

Etter at rapport om lagerbeholdning er sendt til Landbruksdirektoratet, blir tallene registrert og brukt til arbeidet i Markedsutvalget, og for offentliggjøring av statistikk.

Andre ledd: Rapportene skal sendes til Landbruksdirektoratet elektronisk

Direktoratt sender ut «*Snap Quest*» til slakterier og foredlingsbedrifter, der de fyller ut sin lagerbeholdning.

De største aktørene – om lag åtte selskaper som har markedsandeler på ca. 80-90 prosent, pleier å rapportere lagerbeholdning månedlig. De mindre aktørene har ikke systemer for månedlig rapportering. De må telle manuelt og rapporterer derfor ikke uten å ha fått forespørsel. Det vises til Avdeling for handel og industri sine rutiner om saksbehandling av rapporter etter denne bestemmelsen.

§ 7. Statsforvalterens oppgaver og kontroll

§ 7

Kontrollen av de som slakter rein gjennomføres av vedkommende statsforvalter ved at det foretas kontroll, etterkontroll og stikkprøver. Som grunnlag for etterkontroller skal de som slakter rein

- a. under slakting skille ørene fra skinnet slik at hvert par henger sammen, der hvert par skal merkes med slaktenummer. Alternativt skal man merke reinen med klips,
- b. pakke ører fra kalv separat i kolli av inntil 300 enheter etter fortløpende slaktenummer i samsvar med slakteliste. Ørene skal dypfrysese og lagres slik at de er lett tilgjengelig for kontroll,
- c. alternativt individmerke, samt slaktejournal skal legges fram for kontroll når vedkommende statsforvalter krever det,
- d. ha ansvar for egnet lokale til gjennomføring av kontrollen. Lokalet skal være oppvarmet og tilstrekkelig belyst slik at det oppfyller kravene til et tilfredsstillende arbeidsmiljø. Varmt vann skal være tilgjengelig i lokalet.

Etterkontroll kan avløses av en direkte kontroll på slakteplass/utskillingsplass. Ved slik direkte kontroll kan vedkommende statsforvalter dispensere fra vilkåret i første ledd bokstav d.

Kilde: [Forskrift om rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning](#) (Lovdata)

Kommentarer til bestemmelsen

Bestemmelsen i § 7 spesifiserer statsforvalterens funksjon som kontrollorgan etter forskriften. Kontroll av rapportering etter forskriften gjennomføres av statsforvalteren i det reinbeiteområdet der slaktingen er utført.

Bestemmelsen pålegger slakteriene å tilrettelegge for kontroll ved å skille ørene fra skinnet under slakting slik at hvert par henger sammen, og merke hvert par med eget slaktenummer. Ører som tilhører kalv skal pakkes adskilt fra ører som tilhører voksne dyr.

Slakteriene skal legge frem ørene, individmerke og slaktejournal for kontroll når statsforvalteren krever det. Slakteriene er også ansvarlige for å ha egnet lokale med oppvarming, belysning og varmt vann til gjennomføring av kontrollene.

Kontrollene gjennomføres blant annet for å identifisere slaktets eier og påse at rapportering av slaktet rein utføres i samsvar med gjeldende regelverk. Kontrollene kan utføres både som direkte kontroll på slakte-/utskillingsplass eller som etterkontroll etter at slaktingen er utført.

§ 8. Destruksjon

§ 8

Ører alternativt individ-/årgangsmerker, skal oppbevares som beskrevet under § 7 til vedkommende statsforvalter, jf. § 2, godkjenner destruksjonen.

Kilde: [Forskrift om rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning](#) (Lovdata)

Kommentarer til bestemmelsen

Bestemmelsen i § 8 gir slakteriene plikt til oppbevaring av ører og/eller individ-/årgangsmerker slik det er beskrevet i § 7. Destruksjon av ører/merker kan kun gjennomføres etter godkjenning fra statsforvalteren.

§ 9. Landbruksdirektoratets oppgaver og kontroll

§ 9

Dersom ikke annen kontroll er bedre eller mer kostnadseffektiv, skal det gjennomføres stikkprøvekontroll av den samlede reinslakt. Omfanget av stikkprøvekontrollen bestemmes av Landbruksdirektoratet. Stikkprøvekontrollen kan overlates til vedkommende statsforvalter.

Kontrollene skal i den grad det er praktisk mulig, ta utgangspunkt i slaktedyrets eier og ikke i hvem som leverer dyret. Dersom det ved kontroller blir konstatert feilavregning, skal vedkommende slakteri og berørte reieneier(e) informeres. I slike tilfeller skal ørene beslaglegges for eventuell senere kontroll av partene, merkenemnd eller annen offentlig myndighet.

Mottakere av tilskudd etter denne forskriften plikter å gi alle opplysninger som reindriftsmyndighetene finner nødvendig for å kunne forvalte tilskuddsordningen, eller for å kunne oppfylle reindriftsavtalen.

Reindriftsmyndighetene fører tilsyn med at utbetalinger av tilskudd er riktige, og har adgang til all bokføring, korrespondanse og opptegnelser som vedkommer tilskuddet. For virksomheter som er pålagt revisjonsplikt kan det kreves revidert regnskap over utgiftene.

Reindriftsmyndighetene kan foreta stedlig kontroll hos tilskuddsmottakeren.

Kilde: [Forskrift om rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning](#) (Lovdata)

Første ledd: Hovedregel – stikkprøvekontroll

Hvert år slaktes det flere titalls rein i Norge. Det er verken nødvendig eller hensiktsmessig å foreta 100 prosent kontroll av all slakt. Kontrollene gjennomføres som

stikkprøvekontroller, gjerne etter en plan som viser hvor det kan være størst risiko for feil, eller etter tips om uregelmessigheter. Kontrolloppgaven blir vanligvis delegert til statsforvalteren.

Andre ledd: Utgangspunkt i slaktedyrets eier

Kontroll av slakt skal gjennomføres med utgangspunkt i slaktedyrets eier. Det betyr at det er eieren av reinen som er ansvarlig for at blant annet avregning går riktig for seg. Det har tidligere blitt oppdaget tilfeller der reinslakt er blitt avregnet på andre enn den som eier reinen i henhold til øremerke.

Tredje ledd: Opplysningsplikt

Etter denne bestemmelsen kan Landbruksdirektoratet bare kreve opplysninger som er relevante for saksbehandlingen i den konkrete saken eller for forvaltningen av tilskuddsordningen. Som oftest vil slike opplysninger være bakgrunn som er nødvendig for å fatte riktig tilskuddsvedtak og dokumentasjon som gjør det mulig å kontrollere at tilskuddet vil bli brukt i samsvar med vedtaket.

Landbruksdirektoratet kan ikke fremtvinge oppfyllelse av opplysningsplikten. Ved krav om å gi opplysninger etter § 9 tredje ledd må saksbehandler vise til forvaltningsloven § 14. En søker som får vedtak med pålegg om opplysninger, kan klage på vedtaket hvis han eller hun er uenig i det. Klagen må fremsettes skriftlig eller muntlig innen tre dager fra pålegget er mottatt. Søker må få informasjon om klageadgang samtidig med pålegget om å gi opplysninger.

Fjerde ledd: Tilsyn med tilskuddsutbetalingene

Landbruksdirektoratets adgang til å føre tilsyn med at tilskuddsutbetalinger er riktige har sitt opphav i Reglement for økonomistyring i staten § 15 andre ledd.

Før slike kontroller må Landbruksdirektoratet fatte pålegg og opplyse om hjemmelen og klageadgangen, se kommentarer til § 9 tredje ledd: Opplysningsplikt.

Femte ledd: Stedlig kontroll

Landbruksdirektoratet må foreta en individuell vurdering av om stedlig kontroll er nødvendig i den enkelte saken, da dette er et mer inngripende tiltak enn krav om innsending av opplysninger.

Avtalepartene har under forskriftsmøtet av 13. juni 2012 understreket at skriftlig saksgang i lignende saker skal benyttes som hovedregel. Derfor må stedlig kontroll kun gjennomføres der det er mistanke om at opplysninger i saken er uriktige. Også for slike kontroller gjelder forvaltningsloven § 14, se kommentarer til § 9 tredje ledd: Opplysningsplikt.

Hvis Landbruksdirektoratet velger å gjennomføre bokettersyn eller lignende utenfor offentlig kontor, omfattes forholdet av forvaltningsloven § 15 om granskning. For denne bestemmelsen gjelder samme regler om informasjon og klage som for forvaltningsloven § 14. Den som leder en slik kontroll, skal blant annet opplyse om formålet med kontrollen og hjemmelen for den. De som blir kontrollert har rett til å ha et vitne til stede, og skal opplyses om denne retten før kontrollen gjennomføres.

§ 10. Avkorting og tilbakebetaling

§ 10

Landbruksdirektoratet kan avkorte eller avslå søknad om tilskudd etter § 3 dersom de som slakter rein ikke overholder sine plikter etter de til enhver tid gjeldende forskrifter for slakting av rein, samt denne forskrift.

Landbruksdirektoratet kan videre kreve hele eller deler av allerede utbetalt tilskudd tilbakebetalt dersom vesentlige forutsetninger for tilskuddet viser seg ikke å være oppfylt.

Kilde: [Forskrift om rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning](#) (Lovdata)

Første ledd: avkorting av tilskudd

Generelt om avkorting

Formålet med avkorting er å sikre forsvarlig forvaltning av offentlige midler. Risikoen for avkorting ved feilopplysninger skal skjerpe søkerens aktsomhet ved utfylling av tilskuddssøknaden og bidra til at søker opptrer innenfor regelverket. Avkorting har ikke et pønalt formål og anses ikke som straff.

Avkorting innebærer at Landbruksdirektoratet foretar en reduksjon i tilskuddet som søker i utgangspunktet oppfylte vilkårene for å motta. Hvis søker ikke oppfyller vilkårene for å motta tilskudd, skal søknaden avslås, og eventuelt utbetalt tilskudd kreves tilbakebetalt. Dette er ikke en avkorting, men tilbakebetaling etter § 10 andre ledd.

For eksempel:

Søkt om	Oppfyller vilkår for å motta	Innvilget	Avkorting eller avslag?
200 000	150 000	150 000	Delvis avslag
200 000	200 000	150 000	Avkorting

I det første tilfellet vil søknad om tilskudd innvilges delvis, da søker kun har rett til tilskudd på 150 000 kroner. I det andre tilfellet hadde søker fått innvilget 200 000 kroner som omsøkt, hvis det ikke forelå grunner til avkorting av tilskuddet.

Hvilke brudd omfattes av bestemmelsen?

Bestemmelsen forstås slik at kun brudd på for denne forskriften og andre forskrifter om slakting av rein kan begrunne avkorting eller avslag på tilskudd etter forskriften. Hvis tilskuddsmottaker driver sin virksomhet i strid med andre lover eller forskrifter, kan denne bestemmelsen ikke brukes. Slike tilfeller kan likevel komme under § 10 andre ledd.

Et brudd foreligger når det er fattet et vedtak der regelverksbrudd er konstatert. Det er ikke adgang til å avkorte tilskudd kun ved mistanke eller tips om regelbrudd.

Forvaltningslovens utgangspunkt er at et forvaltningsvedtak iverksettes straks. Derfor vil ulovlig forhold etter § 10 første ledd foreligge også der vedtaket om ulovlig forhold er påklaget, med mindre søker har fått utsatt iverksettelse etter forvaltningsloven § 42.

Bestemmelsen om avkortning er objektiv

Bestemmelsen i § 10 første ledd oppstiller ingen krav til skyld, og er derfor en objektiv bestemmelse. Det betyr at tilskuddet kan avkortes eller avlås selv om tilskuddsmottaker ikke har opptrådt uaktsomt eller utvist forsett, så lenge det foreligger brudd på nevnt regelverk. Skyldgrad kan imidlertid komme inn som vurderingsmoment når Landbruksdirektoratet foretar vurdering om, og i tilfelle hvor mye, tilskuddet skal avkortes.

Landbruksdirektoratet må alltid vurdere avkortning hvis vilkårene foreligger

Hvis vilkår for avkortning etter § 10 første ledd foreligger, «kan» tilskuddet avkortes. Det betyr at det hører under forvaltningens frie skjønn om avkortningen skal foretas eller ikke. Det klare utgangspunktet er tilskuddet skal avkortes hvis søker har handlet på en måte som er nevnt i § 10. I vedtaket om tilskudd skal Landbruksdirektoratet opplyse søker om at avkortning er vurdert, også i tilfeller der Landbruksdirektoratet velger å ikke avkorte tilskuddet.

Hvor mye tilskudd skal avkortes?

Landbruksdirektoratet må i hver enkelt tilfelle vurdere om det skal foretas avkortning etter § 10 første ledd, og eventuelt hvor mye tilskudd som skal avkortes. Vurderingen gjøres på bakgrunn av avveining av relevante momenter i saken. Graden av eventuell avkortning bør stige proporsjonelt med handlingens alvorlighet, i tillegg til vurderingen av driftsøkonomiske konsekvenser for tilskuddsmottakeren. For å ivareta likebehandlingen bør Landbruksdirektoratet se hen til tidligere behandling av lignende saker.

Beløpet som avkortes kan aldri bli større enn søkers tilskuddsutbetaling i den enkelte sak. Det kan ikke foretas en avkortning som resulterer i at søker blir skyldig penger ut over tilskuddet som er omsøkt.

Etter at tilskuddet er utbetalt

I enkelte tilfeller kan det skje at Landbruksdirektoratet først etter at tilskuddet er utbetalt, blir oppmerksomme på at tilskuddsmottaker driver i strid med regelverk som er nevnt i § 10 første ledd. I slike tilfeller vil eventuelt vedtak om avkortning fattes etter at tilskuddet er utbetalt, med den følge at tilskuddet må kreves tilbake etter § 10 andre ledd.

Andre ledd: Tilbakebetaling av tilskudd

Hvilke tilfeller omfattes av bestemmelsen?

Bestemmelsen gjelder alle tilfeller der tilskuddsmottaker har fått utbetalt for mye tilskudd, også der feilutbetalingen skyldes teknisk eller menneskelig feil hos forvaltningen. Det sentrale momentet i vurderingen om forutsetninger for tilskuddet, slik som krav til rapportering, overholdt søknadsfrist eller andre vilkår viser seg å ikke ha vært oppfylt på søknadstidspunktet.

Hovedregel er tilbakebetaling

Landbruksdirektoratet har et ansvar å sørge for at bruk av statlige midler skjer i tråd med lover og forskrifter, herunder reindriftsavtalen og rapporteringsforskriften. Hovedregelen er derfor at feilutbetalt tilskudd skal kreves tilbakebetalt, med mindre det foreligger tungtveiende hensyn som tilsier at tilskuddsmottakeren må beholde det feilutbetalte tilskuddet. Som selvstendige næringsdrivende er slakterier underlagt en streng aktsomhetsnorm som krever at de har full kjennskap til regelverk som gjelder deres drift.

Det at Landbruksdirektoratet «kan» kreve tilskuddet tilbakebetalt betyr at de må foreta en konkret vurdering av om det er rimelig å kreve hele beløpet tilbakebetalt i den enkelte saken. I en slik vurdering må det offentliges behov for korrekt bruk av statlige midler avveies mot hensynet til søker, for eksempel om søker har innrettet seg etter feilutbetalingen, om det har gått lang tid siden feilutbetalingen skjedde, om søker har fått misvisende veiledning fra forvaltningen mv.

I situasjoner med feilutbetaling har slakteriet fått tilskudd som det ikke oppfylte vilkårene for å motta. Hensynet til korrekt oppgjør og sikker forvaltning av offentlige midler skal som klar hovedregel veie tyngre enn hensynet til at slakteriet har rettet seg etter utbetalingen.

Saksbehandling i saker med tilbakebetaling av tilskudd

Hvis Landbruksdirektoratet har bestemt å kreve tilskuddet tilbakebetalt, skal det opprinnelige vedtaket om tilskudd omgjøres etter forvaltningsloven § 35, hvis vilkårene for omgjøring foreligger.

Omgjøring av vedtak om tilskudd som fører til krav om tilbakebetaling er omgjøring til skade for den vedtaket gjelder. Hvis feilutbetalingen blir avdekket etter at tilskuddsmottaker har blitt informert om vedtaket, vil omgjøring til skade normalt kun være mulig der tilskuddsvedtaket er ugyldig, se forvaltningsloven § 35 første ledd bokstav c.

I saker der det er blitt utbetalt for mye tilskudd vil feilen som førte til utbetalingen ha virket bestemmende på vedtakets innhold. Vurderingen om vedtaket er ugyldig må gjøres konkret på bakgrunn av alle omstendigheter i saken.

Hvis Landbruksdirektoratet kommer frem til at vedtaket skal omgjøres, må det sendes forhåndsvarsel til tilskuddsmottakeren etter forvaltningsloven § 16. Forhåndsvarselet skal inneholde opplysninger om:

- hvilket vedtak saken gjelder
- at Landbruksdirektoratet vurderer omgjøring
- bakgrunnen for omgjøringen
- konsekvenser av omgjøringen, for eksempel tilbakebetaling eller motregning
- tilskuddsmottakerens adgang til å uttale seg i saken innen en frist.

Både vedtak om omgjøring etter forvaltningsloven § 35 og vedtak om tilbakebetaling er enkeltvedtak som kan påklages. Opplysninger om klageadgang skal gis i samme brev som vedtakene.

§ 11. Innkreving av tilbakebetalings- eller avkortingsbeløp

§ 11

Differansen mellom utbetalt beløp og berettiget tilskudd som følge av vedtak om avkorting og tilbakebetaling etter § 10 kan kreves tilbakebetalt fra tilskuddsmottakeren eller motregnes i senere tilskuddsutbetalinger.

Dersom tilskuddsmottakeren ikke var i aktsom god tro om utbetalingen, kan renter kreves fra det tidspunkt tilbakebetalingskravet er kommet fram til mottaker. Ved grov uaktsomhet eller forsett kan renter kreves fra tidspunktet for utbetaling av det urettmessige tilskuddet. Rentefoten skal settes lik den rentefot som til enhver tid er fastsatt av Finansdepartementet i medhold av § 3 i lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.

Kilde: [Forskrift om rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning](#) (Lovdata)

Kommentarer til bestemmelsen

Første ledd: Innkreving av differanse

Bestemmelsen omfatter regler for innkreving av differansen mellom utbetalt tilskudd og det beløpet som kreves tilbakebetalt som følge av vedtak om avkortning og tilbakebetaling.

Om motregning

Bestemmelsen i § 11 første ledd angir en selvstendig hjemmel til motregning i fremtidige tilskuddsutbetalinger. Det betyr at Landbruksdirektoratet ikke trenger å gå veien om de ulovfestede motregningsreglene, men de generelle prinsippene for motregning gjelder fortsatt.

For å kunne motregne feilutbetalt tilskudd må Landbruksdirektoratet først sende faktura på feilutbetalt tilskudd til tilskuddsmottaker. Først når faktura ikke er betalt ved forfall, kan det foretas motregning. Før motregning foretas, må Landbruksdirektoratet sende motregningserklæring til tilskuddsmottaker. Dette må skje etter at faktura på feilutbetalt tilskudd er forfalt.

Det er Landbruksdirektoratet som foretar valget mellom innkreving og motregning i den enkelte sak. De fleste som søker tilskudd etter rapporteringsforskriften mottar tilskudd hvert år, som regel flere ganger i året. Motregning bør derfor være hovedregelen, da det er enklere og mindre kostbart enn innkreving. Innkreving vurderes i tilfeller der søker ikke mottar tilskudd.

Beslutning om å motregne feilutbetalt tilskudd er ikke et enkeltvedtak og kan ikke påklages.

Andre ledd: Renter

Utgangspunktet i norsk rett er at det ikke kan kreves renter uten hjemmel, for eksempel i en forskrift. I § 11 andre ledd er det åpnet for renter ved krav om tilbakebetaling. Renter blir beregnet fra to forskjellige tidspunkt:

- fra tidspunktet for mottak av tilbakebetalingskravet – for mottakere som ikke var i aktsom god tro om utbetalingen, og
- fra tidspunktet for utbetaling av det urettmessige tilskuddet – for mottakere som har utvist grov uaktsomhet eller forsett.

Bestemmelsen skal fungere som et insentiv til søker om å melde fra om mottak av uberettiget tilskuddsbeløp raskest mulig, i stedet for å beholde beløpet inntil det eventuelt blir krevet tilbake. Regelen har videre til hensikt å forhindre at feilutbetalinger skjer ved at risikoen for å bli ilagt renter skjerper søkerens aktsomhet ved utfylling og levering av tilskuddssøknad.

Ikke renter ved aktsom god tro

Kravet om at tilskuddsmottaker må ha handlet uaktsomt eller forsettlig betyr at renter ikke kan kreves hvis tilskuddsmottaker var i aktsom god tro. Søker er i aktsom god tro hvis han eller hun ikke visste og heller ikke burde ha visst at forutsetninger for tilskuddet ikke var oppfylt på søknadstidspunktet.

Mottakere av rapporteringstilskudd er selvstendig næringsdrivende som er underlagt strenge krav til aktsomhet. Det forventes at de som søker om tilskudd har full kunnskap om regelverket som omfatter deres drift. Hvis søker har problemer med å forstå søknadsskjemaet, er det forventet at søker kontakter Landbruksdirektoratet for veiledning i god tid før søknadsfristen.

Når søker ikke er i aktsom god tro, foreligger uaktsomhet eller forsett.

Uaktsomhet

Bestemmelsen i § 11 andre ledd første punktum omfatter tilfeller med såkalt «*simpel uaktsomhet*». Slik uaktsomhet foreligger når tilskuddsmottaker har handlet i strid med det som en alminnelig aktsom person i samme situasjon ville ha gjort.

Ved vurdering av aktsomhetskravet må det foretas avveining av flere hensyn, for eksempel om søknadsskjemaet eller regelverket er uklart, om det er gitt misvisende informasjon, og om denne uklarheten kunne ha skapt tolkningstvil hos tilskuddsmottakeren. Tilfellet må vurderes mot tidligere praksis der aktsomhetskravet er blitt vurdert.

Om grov uaktsomhet

Bestemmelsen i § 11 andre ledd andre punktum gjelder grov uaktsomhet. Ved grov uaktsomhet foreligger et markert avvik fra alminnelig handlemåte for an alminnelig aktsom person i samme stilling og situasjon. Vurderingen er den samme som for simpel uaktsomhet, men i tilfellet med grov uaktsomhet må handlingen utløse «*sterk bebreidelse*».

Forsett

Vurderingen av forsett er subjektiv. Det betyr at Landbruksdirektoratet i den enkelte sak må sannsynliggjøre at tilskuddsmottaker ved sin handling har ment å ville tilegne seg en urettmessig utbetaling av tilskudd. Det må foreligge en saklig årsakssammenheng mellom tilskuddsmottakerens handling og den urettmessige utbetalingen.

Skillet mellom skyldkravene

Skillet mellom de forskjellige skyldkravene kan illustreres på følgende måte:

- Ved simpel uaktsomhet, må det konstateres at tilskuddsmottaker *burde ha forstått* at handlingen kunne utløse urettmessig utbetaling av tilskudd.
- Ved grov uaktsomhet har søker opptrådt særlig klanderverdig og *måtte ha forstått* at handlingen kunne utløse urettmessig utbetaling.
- Ved forsett *har søker forstått* at handlingen kan utløse urettmessig utbetaling av tilskudd, og begått handlingen likevel.

§ 12. Klageadgang

§ 12

Statsforvalterens vedtak etter denne forskriften kan påklages til Landbruksdirektoratet etter forvaltningslovens regler.

Vedtak fattet av Landbruksdirektoratet etter denne forskriften kan påklages til Landbruks- og matdepartementet etter forvaltningslovens regler.

Kilde: [Forskrift om rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning](#) (Lovdata)

Kommentarer til bestemmelsen

Vedtak fattet med hjemmel i rapporteringsforskriften kan påklages i samsvar med reglene i forvaltningslovens kapittel VI.

Landbruksdirektoratets vedtak kan påklages til Landbruks- og matdepartementet. Etter forvaltningsloven § 32 første ledd bokstav a må søker sende en eventuell klage til Landbruksdirektoratet. Landbruksdirektoratet vil ta stilling til klagen og enten ta klagen til følge og endre vedtaket, eller opprettholde sitt vedtak og sende klagen videre til Landbruks- og matdepartementet for endelig behandling.

§ 13. Ikrafttredelse

§ 13

Denne forskrift trer i kraft 1. juli 2011. Samtidig oppheves forskrift 14. juni 2010 nr. 886 om rapportering av slaktet rein

Kilde: [Forskrift om rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning](#) (Lovdata)

Kommentarer til bestemmelsen

Ingen kommentarer